

LIBERTATEA

Abonamentul:

Prețul foii „Libertatea” cu adăusele sale „Foaia Interesantă”, „Foaia de glume „Bobfnaci” și broșurile „Spicuri Economice”, este pe un an 10 cor. pe 1/2 an 5 cor. — Pentru economi: numai 6 cor. la an! „Lib.” cu „Foaia Int.” pt. economi 5 cor. pe an. Pentru America 3 dolari; — România 40 Lei.

Foaie națională politică.

o o o

Apare în fiecare JOI.

Insertiuni:

1 pag. 80 cor., 1/2 pag. 40 cor., 1/4 pag. 20 cor. etc. — La inserate ce se dau de mai multe-ori, să fac reduceri de taxă insertiunile ca și abonamentele, să plătesc înainte.
 == Manuscriptele nu să dau înapoi. ==

Christos a înviat!

Invie și nădejile noastre!

Mărire și închinăciune, izvorite din inimi umilite, îți aducem Ție, Doamne, care prin viața, prin pilda Ta sfântă, arătatu-ne-ai calea, pe care mergînd, putem ajunge și noi la — înviere!

Dar precum nu este înviere fără să fi fost premearsă de moarte, așa nu este bucuria biruinței, fără o Golgotă care s'o fi premers.

Istoria atîtor popoare ne dă dovadă așa de viu grăitoare despre aceea, că pe poporul pe care îl încearcă Dzeu cu umiliri, cu prigoniri, cu suferințe, cu Golgote, de vreme mai scurtă ori mai îndelungată, — îl și ridică Dzeu din mormîntul seu și-i răsplătește într'o zi suferințele, de le-a știut purta cu vrednicie!

Cită asămănare, Doamne, între povestea Ta sfântă și între cea a poporului Tău credincios românesc!

Ca un strălucit răsărit de soare a fost începutul propovăduirilor Tale luminate, dar lumina lor nu plăcî în tunecului păgînatății ce plutea nor gros și greu asupra lumii. Și solii aceluia întunec se aruncară asupra Ta și Te osîndiră, Te răstigniră, Te îngropară și de acolo înviași și mai măreț și mai strălucitor și mai biruitor a toată lumea!...

Inceputul poporului român, adus din împărăția glorioasă romană, fu și el ca un frumos răsărit de soare. Ci solii întunecului ce stăpînea încă lumea, oardele sălbătice, se aruncară asupra lui, lăcomind la binele ce și-l croise acest popor, și-l dripiră și-l răstigniră și în mormînt îl puseră, în care îl ținură cu siluri barbare sute de ani...

Ci iată început'a sculara lui din mormînt! Intii o parte a acestui neam iubit lui Dzeu, își aruncă lespezile de pe groapa sa, și ieși la lumină, biruitor, în haină strălucitoare, de uimi lumea prin frumseța sa!

Și îndată ce ajunsă la înviere, la neatîrnare, sporî și se întări, încît în scurtă vreme stimat și prețuit și temut ajunsă!...

Iar prin înșămîntatea la care a ajunsă cea parte de popor român acum domn peste sine, iată încep a se mișca lespezile și de pe mormîntul celorlalte părți ale trupului aceluiași neam, și se ivesc zorile aducătoare de nădejdi vii, că pentru întreg neamul, ori-unde s'ar afla el, în mormînte mai largi sau mai strîmte, veni-va în curînd, după atîta Golgotă, — și ziua înălțării sale din mormînt, și va ajunge la vrednicita libertate, care îi e sortită de Dzeu cel bun și mare!

Cele ce se petrec în jurul nostru, ne dau nădejdea tare, că în curînd — și noi vom învia!

Vom învia anume, pe plaiurile pe care ne-a așezat mîna lui Dzeu, care ea ne conduce sortii spre zile, în cari să ne putem și noi dezvolta liber în această patrie străveche a noastră, și să nu mai încerce vremelnica putere stăpînitoare, a ne ținea ca în mormînt, ca pe drumul unei nesfîrșite Golgote!

Incălzîți de această nădejde dzeiască, trimitem voioși salutul nostru tuturor fraților nostri Români, de-aproape și de departe:

Christos a înviat!

Adevărat c'a înviat!

M. SA REGELE CAROL

făcînd destăinuiri de cea mai mare înșămîntate asupra desfășurării lucrurilor din Balcani vara trecută!

Învățatul redactor al marelui ziar din Paris „Matin”, dl Lausanne, petrecînd de curînd la București, a fost primit în audiență (vizită) de M. S. Regele Carol, și cu acest privilegiu Regele român i-a vorbit despre unele altele, lucruri foarte interesante și de adîncă înțelepciune. Dăm și noi cele ce spune ziaristul francez despre primirea sa.

„Nu e destul înaintare economică.”

Vorbînd despre felul cum s'a dezvoltat România modernă de azi, — Regele i-a zis oaspeului seu printre altele:

„Sunt fericit și mîndru de dezvoltarea la care a ajuns România sub stăpînirea mea. Cînd am venit la București, strada „Victoriei” (azi așa de frumoasă) era aproape toată o înșiruire de scînduri (pălănuri). Nici palatul acesta (în care locuiește Regele) nu era. Azi el e prea mic și simplu pentru zilele sale. Totuși nu aș lăsa pentru mult să fie înlocuit cu altul!

— Un popor nu poate trăi numai din înaintare economică, — ci e de lipsă, ca amintirea faptelor frumoase străvechi, a unor tradiții, să împintene la fapte noue. Lucrurile (obiectele) bătrîne, trebuie iubite, ca și oamenii bătrîni. Regii sunt siliți a fi mult puțin conservativi (ținători la stările din bătrîni și prefacerile lor mai pe încetul).

Albania.

Venînd vorba despre Albania, Regele Carol a spus, că da, față de Albania are cele mai calde simțămînte, așa ca nașul față de finul seu. Românii au fost cari mai înții au dus în Albania litera, scrisoarea latină (unde stăpînea tot cea turcească). În București s'a ridicat înția biserică, în care s'a slujit în limba albaneză.

Cînd nepotul meu (Principele de Wied) m'a întreat înția oară, că oare să primească tronul nou al Albaniei?, i-am zis: „Dacă iei asupra-ți această sarcină, primești o chemare mare, ca și care nu mi pot închipui mai frumoasă pentru un Principe. Europa te va sprigini!”

Pacea din Balcani.

Vorbînd despre pacea în Balcani, M. S. Regele Carol a spus, că aceea trebuie ținută cu tot pre-

țul. Europa n'are azi chemare mai însemnată, ca a sprigini înerea acestei păci și a împedeca ori-ce războiu nou.

„Nu Regii mai poruncesc pacea ori războiul!”

„Dar, a zis Regele român, — nu e iertat să se uite, că azi nu Domnitorii urmează ori opresc războaiele, ci popoarele!

„Popoarele în timpul mai nou, arată din sinul lor anumite porniri, cărora Domnitorii nu le mai pot pune friu!

Eu însumi sînt martor viu unei astfel de întimplări. Eu, în vara ce trecu, nu am mai fost în stare a înfrîna în România mișcarea pornită din popor și a pune stavilar valului poporal!

În decursul înțiiului războiu (dintre Turci și statele slave întovărășite contra lor), în fiecare zi venau unii-alții la mine și mi cereau: să mobilizez, se mobilizez! (Să pună și armata română pe picior de războiu). Totdeauna am răspuns că: nu și nu! Numai atunci mobilizez, cînd văd că nu se mai poate încunjura acest lucru și că altă puțință de ieșit la scopul nostru, nu este.

(Regele spune mult adevăr. Doar și mobilizarea ce s'a făcut în decursul războiului de-al doilea, a făcut'o oarecum silit, căci M. Sa nici atunci nu voia să atace Bulgaria, spre a nu face și prin asta zile amare Regelui bulgar Ferdinand...)

România a ocrotit pe Bulgaria!

Vorbînd despre ținuta României față de vecina sa Bulgaria în vremea păcii, care avea să i hotărască soarta și granițele, Regele Carol, a spus:

„Bulgaria ne poate fi nouă multumitoare, că a căpătat portul Lagos și ținutul cel minunat, bogat în roada de tutun fin, Xanti, și că peste tot a ajuns la țarm în Marea Egeică!..

Că ea a pierdut Adrianopolul și Cavala, — la asta nu România poartă vina!

(Înțelege: Turcii, precum le-au luat Bulgarilor Adrianopolul, așa era să le iee și țarmul de mare!,

ori să-l împartă cu Grecii. Doar se știe că vorbeau și de Dedeagaci, ca să-l iee ei în stăpînire, și prin asta Bulgarii erau închiși de tot dela Marea Egeică! Se vede că România s'a împotrivit și a făcut pe Greci a se învoi se aibă și Bulgarii macar atîta, cît ei s'a lăsat!

In deosebi noi, România, am fi putut căpăta hotar mult mai mare, dar am fi pierdut în ochii Europei. Am fost foarte cumpărași și generoși (cu suflet nobil, dăruitor din cîre sau ar putea avea).

(Adevărat. Doar toată lumea erede că România, dacă s'a băgat odată în cheltueli cu mobilizarea și a plecat la războiu, își va lua întregul Cadrilater, atît cît i-l pusesse în vedere Țarul Alexandru la 1877, așadar cu orașele mari Rusciuc, Șumla, și Varna, — sau că își va lua macar unul din aceste trei orașe, de pildă Varna, cea cu port însemnat în Marea Neagră, de care avea mare folos în dominarea asupra acelei Mări! Și uite, nu l'a luat! Asta a fost curat cît a-l cinsti venicilor bulgari!).

Impăratul Germaniei, a fost contra Bulgarilor

Aci apoi Regele Român a făcut o destăinuire de cel mai mare preț. M. S. a spus:

„In deosebi ce privește Cavala, (portul după care tare se rupeau Bulgarii, fiind port bun și aproape de Saloniki), Impăratul Germaniei prin o telegramă a spriginit cu foarte multă tărie pe Grecia!“

Cu alte cuvinte: Noi, România, am fi dat Bulgarilor Cavala, căci vedeam că i-se și cade, după ce Grecia a căpătat nestematul port Saloniki. Dar Impăratul Germaniei (a cărui soră e regină în Grecia) tare s'a întrepus, ca Grecia să capete și acest port prețios și țărnuț de mare dela el în sus!

Așadar Impăratul Germaniei a tăiat aci mîna Bulgariei!

Noi o scoatem asta la iveală numai ca dovadă pentru — prostia Bulgarilor!

Germania e conducătoare „triplei-alianțe“. Iaca, capul triplei alianțe i-a păgubit. Las că alt membru al „triplei“ (Austria) i-a băgat în toată nenorocirea războiului cu soții lor de ieri, făgăduindu-le sprigin și asigurîndu-i ca... România nu se va mișca!, — și cu toate astea nenorocirii de Bulgari tot mai țin la Austroungaria și la tripla alianță, și nu la acei, în a căror tovarășie ea era ferită de aceste perderi grozave și de durerile sufletești ce le-a îndurat și le mai îndură...

Minunată lumină varsă destăinuirile Regelui Carol asupra întregi desfășurări a întâmplărilor din Balcani în vara trecută, și asupra politicilor slabi bulgari.

Unele altele.

„Trăiască România și poporul român!“ —

strigă Sirbii în dieta lor!

O telegramă din 14 April (de acum de Marți) vestește din Belgrad, următoarea știre foarte interesantă:

Scupcina (dieta sirbească) primind azi cu toate glasurile planul de lege pentru legarea Sirbiei cu România prin un nou pod peste Dunăre, pe acolo pe unde România a ales locul, — cînd s'a vestit votarea, deputații au izbucnit în strigăte de: *„Trăiască România și poporul românesc!“* la adresa țării vecine lor.

Da, căci văd, că și viitorul lor, al Sirbilor, așa va fi frumos și mare, dacă vor avea și pe România alături, ca pretină, nu ca contrară

O desmintire, care întărește aceea ce desmintel...

Marele ziar rusesc „Nowoje Vremja“ a adus zilele astea știrea, că, precum a aflat el, între România și Grecia s'a legat o alianță (înțelegere) care ar sta din 6 puncte, prin cari se leagă una de alta, pentru a apăra starea de azi din Balcani. Ziarul rusesc publică și punctele „Contractului“ ce ține că s'ar fi încheiat între ele, pe 5 ani.

La această știre s'a dat din București o desmintire, care spune: E drept că, după pacea dela București, între România și Grecia s'a statorit o înțelegere privitor la stările din Balcani, avînd a se ținea starea lucrurilor cum e azi. Dar la un Contract scris, — nu s'a ajuns!...

Așa da: Desmint că s'ar fi scris și iscălit „contract“ de acest fel, — dar mărturisesc că înțelegere privitor la hotarele împărțite, s'a statorit între noi!

Ca și cum asta n'ar fi tot alîta. Doar un stat nu e un țigan pe a cărui vorbă să nu poți întemeia nimic, de n'o fi scris pe hirtie ce au făgăduit conducătorii lui!

Săptămîna patimilor

incepe Joi după Paști..

Pe Joi după Paști sunt chemați naintea tribunalului din Sătmăre Părintele Mureșianu din Mofținul-mic, și încă 35 de credincioși ai lui, — pentru a se ținea judecată asupra lor pentru-că n'au prea dat ascultare vicarului Jaczkovics. Vor merge ca să-i apere, 6 advocați români din felurite părți de țară!

Se le dea Dzeu tărie sufletească a trece cu vrednicie prin procesul dușmănos în care sunt trași.

Un mare ziar din Berlin, „Kreuzzeitung“, despre noi.

Intr'un număr mai nou al seu, marele ziar german, scrie despre legăturile dintre România și statele vecine ei, următoarele:

...Intitul ministru unguresc Tisza, a fost de față la vizita Impăratului nostru (Wilhelm al Germaniei) la Viena, și a avut cu el o convorbire.

„Noi am spus de repeșite ori că politica maghiară față de Români, a făcut foarte mult, ca, în timpul războiului din Balcani,

legăturile dintre România și Impărăția dela Dunăre (Austro-ungaria) să se răutățească. E dară de înțeles, că cei din Viena au încercat să înriurească la guvernul ungar în privința asta.

Spune apoi că Tisza a încercat o „impăcare“ a Românilor, dar aceea n'a reușit, aflîndu-se de prea puțin cît el a făgăduit, lucru care a aprins încă sufletele în România, unde azi se așită lumea în contra Ungariei cu piesa „Domnului Notar“, în vreme ce în Ungaria partidele koșutiste așită contra triplei alianțe (sub a cărei scut au crescut ei tari și mari!), — iar aceste lucruri pot fi, zice ziarul german, păgubitoare Austro-ungariei și triplei alianțe peste tot.

Deși credem că Apponyi și Andrásy și chiar Kossuth, sunt pretini ai triplei alianțe, — totuși cîtă vreme nemulțumirea Românilor din Ungaria, nu va fi îndlaturată prin îngăduințe de seamă din partea partidelor maghiare stăpînitoare, aceștia în chip firesc privesc și așteaptă ajutor dela frații lor de dincolo de munții păduroși ai Ardealului.

„Noi (din Germania) nu voim în nici un chip să ne amestecăm în trebile statului ungar, că cum își regulează el lucrurile cu Românii, dar nu putem închide ochii în fața faptului, ca purtarea de pînă acum cu Românii, nici decum nu ajută încheierea Impărăției acesteia, și că năzuința celor dela Viena, de a cultiva bunele legături cu România și a o ținea pe aceasta ca prietină a triplei alianțe, poate fi zădărnicită tocmai prin ținuta Maghiarilor, fie ei din partidele dela cîrmă ori din împotrivire! Și aceasta își va avea urmările și asupra legăturilor dintre marile puteri privitor la Răsăritul Europei“.

Sunt pentru noi foarte mîngăitoare și întăritoare de nădejdi, aceste glasuri ce se ridică în foile mari din Germania, care e hotărîtoare în politica țărilor ce se țin de tripla alianță.

Ele vor deschide ochii politicilor unguri, că așa, cum au purces față de noi, nu mai merge! Că însăși împărăției sub a cărei scut ei crescără și să întăriră, îi fac cel mai mare rău, de mai pășesc față de Români, așa cum pășesc!

De azi încolo...

— Intrăm în săptămînile de patimi ale gazetăriei române..

Gazetăria română a fost ea, săraca, și până acum, păzită mereu de strașnicii panduri ai politiceii dela Pesta, de procurorii și toți spionii lor, — așa că tot ce spunea și spune, poate zice numai cu jumătate de gură... iar jumătate din adevăr și din durerile ei, trebuie să și-le lase închise în inima ce-i ferbe de nemulțumire, de revoltă.

Și atîta însă, i-s'a părut guvernului dela Pesta prea mult. Și atîta „libertate“ i-s'a părut prea-prea în Țara-Ungurească, — și de aceea guvernul hătălmașului Tisza, a adus o lege nouă despre dreptul de tipar, pentru cărți și pentru foi, lege mult asprită.

După legea cea nouă, dacă până

aci foile noastre și-au pus o mână pe gură și numai așa printre degete au lăsat să iasă cîte-o vorbă mai dela inimă, — de azi încolo aceste foi vor trebui să-și pună amîndouă mînilor pe gură și mai mult se facă semne numai, cetitorilor lor, lăsîndu-i se ghi-cească ce le-ar spune redacția din inima ei, dar nu poate!... Că atîtea feluri de paragrafi cu colți ascuțiți, îndreptați asupra redactorilor, sunt prinși în păreții noui legi, încît patru rînduri de ochi trebuie să aibă, ca să nu se lovească mai de unul, mai de altul din acei paragrafi!...

Îndeosebi săracele foi naționale nemaghiare, sunt în toată ziua în primejdie de moarte, nu de mai puțin! În 2-3 ani, dacă vrea, guvernul ne poate opri toate foile, și altele în locul lor nu lasă să mai iasă! Că are și paragraf care spune: Scoaterea unei foi nouă, se înștiințează la deregătoriile comitatului, și acelea pot să nu iee la cunoștință scoaterea, — adică nu-i dau voce a se tipări! Cînd o foie românească mai inimoasă, simte că e în ajun de a fi oprită, (după ce a fost osîndită de trei ori, lucru ce procurorul țî-l poate trînti în cap în trei luni, ba 'n trei zile dup'olaltă), și stăpînii ei ar vrea să scoată alta foie în locul ei, deregătoriile pot împedecascoaterea foii celei nouă!

Dacă cineva e atacat pentru faptele lui rele, iar judecata îi ține parte și pedepsește foia care l'a atacat, acela se mai poate întoarce asupra foii și pentru despăgubire materială, spunînd că el a suferit pe urma atacului din foie cutari și cutări pagube! Și cu un singur proces de acest fel, țî poate lua toată cauția foii, ba și ave-rea ce bruș ar avea-o redactorul!

Printre așa primejdii avînd să treacă de azi încolo foile noastre, — nu vă fie cu mirare, dragi cetitori, dacă de aci încolo va trebui să facem, ca toată vorba, până a o pune pe hirtie, să treacă prin trei lăcate! De multe vorba adevărată va rămînea sub lăcat, și scrisă va fi una care e abia umbra celei adevărate! Va trebui mai ales să vorbim cam în pilde și asămănări, lăsînd la istețimea cetitorului a le pricepe...

Pentru volnici, pentru mișei, pentru toți obraznicii nedreptățitori ai celor mici și slabi, — noua lege e un scut de care le rîde inima. E lumea lor!

Pe cînd sîrbăm în alte privințe învierea, — pe atunci, începînd cu acest număr, care e cel dintîi ce cade sub noua lege, — foile noastre intră în adevărate și nesfîrșite săptămîni de patimi!..

Adu-le, Doamne, și lor iarăși o înviere!

Fundațiunea Ziariștilor.

Epitropia Fundațiunii ziariștilor, dînd sama despre sporul acestei fundațiuni în lunile Ianuar, Februar și Martie a acestui an, arată că ea a sporit cu:

interese după acții 1882 cor.

Rescumpărări de felicitări 3637 cor.

Darurile abonaților foilor (Gazeta Trans. 300 cor. Libertatea 234, Drapelul 200) — 734 cor.; contribuiri felurite 2152 cor.; — de tot au sporit darurile cu 8406 cor., ajungînd fundațiunea a fi azi de 76.536. cor.

Bunii Români sunt rugați a nu uita de această fundațiune și a mai da cîte-o petrecere, cîte-o răscumpărare, în folosul ei. Că vedem de ce lipsă și de ce mare bine ne sunt azi foile!

Se le ajutăm la înălțarea lor viitoare.

Din România.

27 milionari în Balcic.

La desbaterea asupra legii pentru organizarea Dobrogiei noue, — în dieta română s'a scos la iveală între altele și aceea, că în orașul Balcic, de pe țărmul mării, cuprins în Cadrilater, se găsesc nu mai puțin ca 27 de milionari, oameni cu averi mari ce trec peste un milion. Unul dintre ei are singur avere de 7-8 milioane. Și astfel Balcicul, după cât e de mic, are în privința asta cei mai mulți bogați mari. Mai e în Țară un astfel de oraș bogat în oameni bogați: Craiova, dar tot nu s'atîia cîți în Balcic.

Arată și acest fapt, că România, prin primirea Cadrilaterului, a ajuns în stăpînirea unui cap de țăară aievea bogat, bun. Și dacă până aci, cînd prin Cadrilater nici nu ducea nici o singură cale ferată (decît o frîntură dela Dobrici la Varna, că Bulgarii spre Varna împingeau tot negoșul), s'au îmbogățit în orașul cu port Balcic, atîta înși, — cu cît mai mult vor spori ei în bunăstare și va înflori orașul sub stăpînirea română, care va strălăia tot hotarul cu drumuri de fer, ce vor face să se curgă tot negoșul Dobrogiei spre Balcic.

E înse istoria asta cu cei 27 milionari în Balcic și un semn viu despre faptul, că Bulgarii sunt oameni crușători și muncitori, cari știu agonisi și știu pune ban lingă ban.

O, de ar învăța acest lucru cît mai mulți și dintre ai noștri!

Planul de lege pentru rînduirea drepturilor cetățenești și a stărilor de lucruri obșteti în Dobroglia nouă.

Joi în săptămîna trecută s'a împărțit între deputații dietei române, planul de lege pregătit de guvern, pentru regularea drepturilor și stărilor în noul hotar luat dela Bulgarii.

Acel cap de țară va fi împărțit, după noua lege, în două județe (comitate) al Dârstorului și al Dobriciului. Județul Dârstorului va cuprinde orașelor Silistra și Turlucaia, și Silistra va fi reședința (scaunul de conducere) a județului.

Județul Dobrici va cuprinde orașele Pazargic (Dobrici), Balcic și Cavarina, avînd ca reședința Pazargic-ul (Dobriciul).

Marca (pajura, pecetea) județului Dârstor va fi chipul lui Mircea cel Bătrîn (vechiu Domn român, care a fost pe vremuri stăpîn acestor hotare!); iar al Dobriciului va fi un far (turn cu lumină ce luminează corăbiilor ce vin din largul mării).

Legea spune apoi, că legile ce-s în vigoare încolo în țară, vor fi aplicate și în noul hotar, — cu abaterile înșirate în legea de față.

Dintre drepturile locuitorilor noi români, ies la iveală următoarele:

§. 3. Cetățenii bulgari, cari la data de 28 Iunie 1913 (cînd România a cuprins și a declarat de al seu noul hotar), locuiau în Dobroglia-nouă, devin cetățeni români.

§. 4. Acei locuitori din Dobroglia nouă, cari nu voesc să fie cetățeni români, pot face, naștea tribunalului din partea locu-

lui, declarație de neprimire, în termen de un an dela aducerea acestei legi. Cel ce face o asemenea declarație, e socotit că n'a fost nici odată cetățean român.

Dar acei cari nu vor să primească cetățenia română, sunt datori, ca în termen de doi ani, să și vinză averea nemiscătoare ce ar avea. Dacă în acest timp nu și vinde averea, statul i o face vinzătoare pe calea licitațiunii, iar prețul scos așa, se va da proprietarului.

Femea măritată, urmează pe soțul ei în declarația lui, copiii minori pe părinții lor. Dar copiii minori, a căror părinți au respins cetățenia română, se pot întoarce în cursul celui dintii au după ce au ajuns majoreni, declarînd la tribunal, că ei doresc a fi cetățeni români, — și vor fi primiți.

Locuitorii din Dobroglia nouă, cari astfel au ajuns cetățeni români, își pot deocamdată cumpăra și alt pămînt și casă, dar numai aci, în hotarul noul cuprins.

Românii cari ar dori să se așeze în noul hotar, își pot cumpăra pămînt și case, ori cînd și ori unde, — chiar și aceia cari încă n'ar fi fost încetățeniți.

Și așa mai departe, legea înșiră drepturile ce se dau noilor cetățeni români din Cadrilater. Drepturile lor nu sînt acum la început, chiar așa de largi, ca a cetățenilor din țară încolo, ci cu oarecari restrîngerii, asupra, — căci fiind mulți streini, țara nu are încă siguranță în purtarea lor pacinică și credincioasă, mai ales că pe Bulgarii îi cam zgîndără cei din Bulgaria și i neliniștesc.

Cetitul și scrisul

cînd și cui dă drept de alegător, după legea lui Tisza?

Iaca cîteva lămuriri privitor la acest lucru. Privită mai de-aproape legea aceasta, te umple scîrba de răutățile ce le află așezate în ea pentru noi popoarele nemaghiare din țară, cele mai sărace în carte și în școli populare bune. Iaca ce prescrie ea:

Are drept de alegător acel cetățean de 24 ani, care a sfîrșit o școală medie: gimnaziu și poate și alte școli pe lingă asta, — aceștia ori plătesc ceva dare, ori nu. Așadar pentru oamenii cu carte, legea e destul de liberală.

Cum vine la popor însă, începe a-l măsura cu fel și fel de măsuri. Iată-le:

Întîi să oprește la vîrsta lui și, celui ce nu a trecut prin cele 8 clase de gimnaziu, îi cere vîrsta de 30 ani, nu numai 24 ca la cei cu gimnaziu.

Iar măsura învățăturii e următoarea:

Să fi sfîrșit cel puțin 6 clase ale școlii populare și se dee pe lingă asta o dare directă (de stat) de cel puțin 2 cor., sau dacă, pe lingă cele 6 clase populare, el este meseriaș ori aplicat (în slujbă) la vre o întreprindere, e conducător ori supraveghietor la o economie de cîmp, sau e în slujbă obștească ori și privată de cel puțin 3 ani, sau e conducător economiei unui

alegător, ca membru al familiei lui; sau dacă (pe lingă că are cele 6 clase populare) a fost la miliție subofițer (cel puțin căprar).

Dacă n'are 6 clase populare, atunci: trebuie să dovedească că știe scrie și ceti și, că pe lingă asta: plătește dare directă, de stat, cel puțin 20 cor.; dacă este meseriaș ori negustor, e destul dare directă de 10 cor. dintr'un fel de dare, sau 20 cor. din mai multe feluri de dare. Sau că e aplicat (în slujbă) la un negustor ori întreprinzător; e conducător ori supraveghietor la o economie, ori e în astfel de slujbă la un alegător ca membru al familiei aceluia; ori că a ajuns subofițer la miliție.

Cei-ce nu știu ceti și scrie au drept de alegător: dacă au împlinit 30 de ani de vîrstă și plătesc cel puțin 40 cor. dare directă de stat.

Alegătorii vechi, cari în 1913 se aflau luați în listă, rămîn cu dreptul lor și dacă nu întrunesc nici una din cerințele legii noue, anume până atunci, până cînd rămîn în starea care le dase dreptul pe temeiul legii vechi (dacă nu scad în darea ce o plătise și care-i îndreptățise, ori nu și-ar fi pierdut altfel dreptul lor din legea veche).

Acestea le cere legea cea nouă.

Precum vedem, e foarte asprită față de trecut. Și e întemeiată pe aceea, că Românii nu au prea avut școli populare împărțite în 6 clase și așa puțin de tot vor ajunge a căpăta adevărîță ori atestat de pe clasa a 6 a, cu care în mână ar fi alegători și numai plătînd 2 cor. dare. Iar dela ceialalți cere dare multă și forme de adevărire a științei de carte, cari ia multora gustul a mai umbla după ele.

Anume zice ordinațiunea (porunca îndrumătoare) ministerială care spune cum să se facă examinarea științei de cetit, că: omul cel ce (plătînd 20 cor. dare și trecut de 30 ani) vrea să adevărească ca știe ceti și scrie, are se meargă naștea unei comisii de examinare, care are în frunte pe fibirăul cercului, și acea comisie, în luna Maiu, ține examenul. Examenul îl ține în limba „statului“ (ungurește), dar îl poate asculta pe om și în altă limbă, în limba lui, dacă cel puțin doi inși din acea comisie cunosc limba omului aceluia!

Acum, dacă comitatul vrea să și bată joc de popor, alege în comisie dela solgăbirăime, tot oameni cari zic că — nu știu românește, și atunci e gata: nici un român nu poate face examenul de cetit și scris în limba lui!

Cu un cuvînt toată legea e așa ticluită, că se fie lăsat la volnicia micilor satrapi dela solgăbirăime, că pe cineva să-l afle că știe ceti și scrie, ori nu!

Totuși, să nădăjduim că nu se folosi și de aceste apucături, cari ar fi o mișelie, nu mai mult o in-

deplinire a legii, — și se credem că în toate comisiile vor „știi“ domnii și limba poporului.

Și de aceea, cărturarii noștri dela sate, să cerceteze cu de-amăruntul, cîți oameni au în sat de aceea, cari ar întruni cerințele legii, și pe aceia să i ducă naștea comisiilor și să i supună examenului. De nu le-or da dreptul, vom avea cu o probă numai mult, despre fetul de nimic în care Tisza și zbirii sei vor să facă poporul român din această țară să fie „mulțumit“, împăcat.

MAI NOU

Impăratul Germaniei la Pesta.

Se scrie, că întorcîndu-se dela București, Impăratul Germaniei să va oprî o clipă și în Pesta, unde fiind pe-atunci la sfat Delegațiunile (dieta Impărăției) va fi în Pesta și M. Sa Impăratul. Ba va veni pe acest timp și Moștenitorul de Tron Fr. Ferdinand la Pesta.

Foile maghiare koșutiste spun că desigur Imp. Wilhem va veni cu noue cereri față de politica maghiară, în folosul Românilor, ca să îndulcească prin asta pe România, — deși n'au nădejde se plătească la adecă nimic toată străduința și îngăduințele ce ne-ar face!

Țarul la București?

„Bud. H.“ dela 15 April are următoarele telegrame:

București, 14 Apr. În cercuri serioase se vorbește, că Țarul va veni la toamnă se întoarce în persoană la București, vizita pe care Principii de coroană i-au făcut'o la Petersburg!

București, 14 Apr. Aici se vorbește mult de faptul, că Principele de Coroană îndată ce s'a întors dela Petersburg, s'a dus de-a dreptul la Palat, la Regele Carol, și a stat acolo 2 ore întregi, sfătuiind despre cele aflate acolo.

De-odată cu el a sosit și ambasadorul român dela Petersburg, — din ce se trage încheerea, că la Petersburg a fost vorba de lucruri mari politice, a căror dezbateri mai departe se urmează la București!

Gaz metan pe Tîrnave!

În Șaroșul-Unguresc pe moșia grofului Károlyi, a izbucnit în 14 April seara cu putere ca din gura unui vulcan, un sul de gaz subpămîntean, ca cel dela Șermășel. El a luat foc și zboară în sus, sul uriaș și înfricoșat, șuerînd înfiorător!

Cînd a izbucnit răsufierea pămîntului prin gura asta, așa s'a zguduit pămîntul, că s'a simțit cutremurul până la Diciosînmărtin, pe 5 kilometri de parte!

Gazul izbucnit, s'a lăjit în toate părțile ori a izvorit în zeci de locuri și tot a luat foc, luînd foc dela el și multe case și arzînd! Fața pămîntului ci-că a schimbat'o pe aiurea, ridicîndu-i scoarța, încît de pildă apa rîului Șaroș s'a văzut curgînd înapoi! Ci-că gazul ardea în ziua a doua pe coprins de 50 kilometri în laturi!

Vom aduce încă știri despre minunatul joc al naturii.

Știri politice

— De cea mai mare înșămătate! —

Impăratul Germaniei, la București.

Se dă o știre din cele mai însemnate: Ambasadorul român la Berlin, de Diamandi, care are mare trecere la curtea Impărătească germană, — a sosit săptămîna trecută la București, — și despre venirea lui în Țară să spună, că e în legătură cu planul ce-l are Impăratul Wilhelm al Germaniei, de a cerceta pe Regele României în Țară.

Mai nou se spune, că Impăratul va merge la București în curînd, anume la întoarcerea sa de pe insula Corfu (Grebis) unde se află în timpul de față.

Impăratul va veni iar la Viena, și de aci, peste Budapesta, unde încă se va opri un pic, — va merge la București, la Regele României.

Se dă mare înșămătate acestei mergeri a Capului Triplei Alianțe la București. El pare a voi să-și asigure cu orice preț alipirea României pentru politica sa, și să fie asigurat, că România nu se va întoarce decît tripla-alianță.

O fi. Dar ce poți pune în vedere acestui stat, mîndrile Impărat, ca răsplătă pentru o astfel de politică, care e de o potrivă cu — a se lăpăda de orice încercări de a ușura soarta frajilor sei din Ungaria! Căci una din două: Vrea România să poată zice și ea un cuvînt bun, ușurător, pentru frajii sei de aici, — și atunci trebuie să stee neatîrnătoare, ne-alipită la această Impărăție, — ori că pentru interese, pe cari nu ni-le putem nici închipui ce se fie, — se alipește la Tripla, dar atunci are să se facă că nu vede și nu aude nimic din tot ce noi aici pătimim din partea stăpînirilor maghiare.

Acum România își va alege cum o va trage inima!

Unii-s de părere, că între Impăratul Germaniei și Curtea Domnitoare română, se petrec înțelegeri tainice, cari nu se pot spune și nu se pot da pe față, — dar ele vor să fie o... licitație în făgăduințe de viitor pentru România, față de făgăduințele ce-i vin aceleiași țări din parte rusească... „Doar ce poți cîștiga sînd pe partea Rusiei, o poți avea și sînd pe partea noastră... Nici eu nu zic ba. Ce-i cu dreptate, să fie“!..

Mai știi de n'au și acești ghicitori de gînduri împărătești, dreptate?

Carol, cătră Țarul
și Țarul cătră Carol.

Încă înainte de a pleca Perechea Princiară română din Petersburg, — Regele Carol a trimis Țarului Rusiei o telegramă, în care îi arăta înaltele sale mul-

tumiri pentru felul plin de căldură cu care a fost primită pereche princiară română la Curtea lui, — și își arată bună nădejde care, că legăturile dintre României și Rusia, vor ajunge a fi din ce în ce mai intime (apropiate, cu încredere unele în altele, apropiind oarecum inimile țărilor lor de olaltă).

Țarul rusesc a răspuns îndată prin o telegramă finută în cuvinte foarte pretinești, spunînd că și dînsul așa crede și dorește ca legăturile dintre Rusia și Româniea, să ajunge a fi cît mai dela inimă la inimă mergătoare!

— Se spune în același timp, că în Petersburg așa se vorbește, că în curînd un Mare Duce rusesc, (om din Familia Țarului) va merge la București ca în numele Țarului, să întoarcă Perechii princiare române, vizita pe care aceasta a făcut-o Țarului la el acasă!

Cu alte cuvinte, nici nu va lăsa să se răcească urma Impăratului Germaniei în România, și solul Curții rusești, în numele Țarului, va și merge ca — să sufle nisip peste cea urmă, ca să nu prindă iarbă...

E o mare îmbulzală de dragoste în jurul României.

Nu pot fi acestea semne de vremuri de rînd. Zile mari se pregătesc!

Din dreptatea lui Tisza la croirea cercurilor de alegere.

Nedreptatea și pîrtinirea, sunt „luminile“ de cari a fost și e condus „marele“ politic Tisza în făptuirile sale. Cine crede în inima lui și în simțul lui de dreptate, — fie fericit cu credința sa. Noi vedem lucrul altfel.

Să luăm o pildă. Ce pildă mai viuă îți trebuie decît aceea, ce s'a făcut cu Sașii într'un fel și cu Români în alt fel?

Sașilor, ca să le poată încă da cercuri nouă de alegere (în loc de 13 cite aveau, acum 14), le-a dat drept de ales deputat de sine și într'un oraș ca Bistrița, cu numai 13.000 locuitori!

Orașul Szekszárd are 15.000 locuitori, dar n'a căpătat drept de deputat singur, ci numai cu 9 comune vecine! Szombathely-ul are 31.000 locuitori, adecă aproape cît Sibiul, și în vreme ce Sibiul săsesc, cu 33.000 locuitori, are drept a alege doi deputați, pe atunci Szekszárdul nici unul singur, ci numai cu 6 sute lingă el. Vespri-mul cu 15.000 locuitori, alege cu 11 comune lingă el. Zalaegerszeg-ul cu 11.000 locuitori (așadar aproape cît Bistrița), alege numai cu 73 comune lingă sine! Loșonj, cu 13.000 locuitori (chiar cît Bistrița săsescă), alege cu încă 36 comune. Ersekújvár cu 16.000 loc., alege cu 24 comune; Nitra cu 26.000 loc. și 53 comune. Zenta cu 30.000 locuitori (aproape cît Sibiul cel

care alege doi deputați), are lingă ea încă 3 orașe cu încă 31.000 locuitori, și numai toate 4 pot da un deputat. (Sibiul și Bistrița, cari la olaltă n'au atîta locuitori cît cele 4 orașe numite mai sus, dau 3 deputați). Orașul Agria (Eger) cu 28.000 loc., dădea pîn' acum deputat singur. Acum i-au mai adaus 5 comune. Vașul cu 19.000 loc., a mai căpătat lingă sine 22 comune, ca să poată da un deputat. Ungvarul, cu 17.000 loc., a mai căpătat 68 comune. Nyiregyháza cu 38.000 locuitori alege un deputat, Sibiul cu 33.000, doi deputați!

Și așa mai departe!

Cui nu-i bate la ochi pîrtinirea cea strigătoare, ce s'a făcut de Tisza slugulițelor sale îndoite de spinare, Sașilor, odată pentru a le răsplăti în acest fel slugărnicia, a doua pentru a se arăta la Viena, că el doar viței germane, Sașilor, le dă și mai mult decît li se cade, — că are de unde lua: dela Români! Acestora apoi le dă el cu pumnul în obraz. Un cerc românesc trebuie să aibă 120—140—143 comune, cu 80—100.000 locuitori, pe cînd unul săsesc, poate fi și numai de 13.000!..

Din Africa

Lupte între trupele germane și pămîntenii din Camerum.

O parte din Noul Camerum, a fost îngăduit de Francezi Nemșilor, — și așa Nemșii și-au făcut din vara anului trecut intrarea în acest colț de țară locuit de semînția Ebba și încă citeva triburi sălbatece.

Sub Francezi, acești oameni s'au purtat liniștit. Erau supuși, pacinici. Cînd au auzit că vin Nemșii să i stăpînească, au spus că ei acestora nu se supun. Mai bine se ridică cu lupta asupra lor! Căci, zic ei, cu mina aceea de soldați germani, o isprăvesc ei iute!

Și de fapt au fucut împotrivirii Nemșilor în țara lor. Cînd soldații germani au intrat în întăriturile de înalțimile dela Falva, au aflat acolo multime de oase de om, indeosebi de oase de copii, — semn că aci stau în față cu deminții de sălbateci mîncători de carne de om. Oasele erau rămășițe dela ospețele lor voioase, la cari mîncaseră cite-un om.

Acum semînțele acestea iar s'au luat la harță cu trupele germane. Pe care Neamș il apucă cumva, apoi nu să-l arunce ori să-l pună în groapă ca pe mort, ci — sar cuc în jurul lui în horă sălbatecă și-s voioși, — ca la noi, vinătorii cînd au prins un vinat bogat și rar! Și, îndată ce au răgaz, il mîncă!

Viața soldaților și a deregătorilor duși în aceste părți, e totdeauna în joc și eurgeanul răfăcit pe acolo, numai bine înarmat cutează să umble prin țara lor!

Din Basarabia.

Ziarele aduc o știre, care pare a fi un frumos semn al vremilor pentru Basarabia. Iaca ce:

În orașul Chișineu, din Basarabia, e scaunul unui Episcop pentru această țară, episcop rus, dar care știe ceva și românește, pentru că îl cercetează și credincioși români din mulții ce-i are sub mîna sa.

În timpul din urmă acest scaun îl ținea episcopul rus Serafin.

De mult acum însă, episcopul Serafin e strămutat din Chișineu la Kiew, în lăuntru Rusiei, — și altul în locul lui n'a mai fost trimis.

Această ne-umplere a scaunului, să spună în unele părți, că e în legătură cu planul pe care guvernul Țarului îl are, de a numi aci un episcop român.

Dacă știrea — pe care o vedem luată și de foaia bisericească „Telegraful Rom.“ din Sibiul, semn că și în acele cercuri e finută ca fiind cu puțință, — dacă se va a-deveri, ea ar însemna mult pentru cei ce urmăresc și cumpănesc sorții viitori ai neamului românesc!

Preparandie de fete, în Lugoj.

P. S. Sa Episcopul gr. cat. Dr. Frențiu dela Lugoj, are un plan frumos: să înfiinzeze în Lugoj o preparandie pentru fete cari vor a se pregăti de învățătoare. Pr. S. Sa a cîștigat dela ministerul reg. ung. de culte (peste școale și biserici) îngăduință a deschide noul așezământ, ba va primi și oarecare ajutor la susținerea lui, așa cum primesc și celelalte școli de învățători.

Dorim să vedem cît mai curînd intrupat folositorul plan.

29.843 de oameni

fără lucru.

— Numai în Budapesta și jur. —

Conducerea orașului Budapesta a rînduit în luna trecută o cercetare amănunțită, care se arate cîți oameni sunt în timpul de față numai în Budapesta și în cele mai apropiate 25 de comune din jurul ei, fără de lucru, cari așa dară duc lipsă, în a căror case a intrat spaima sărăciei și cari privesc cu frică și cu ochi înlăcrămați în fața zilei de mîne.

Și a ajuns la încheeri înspăimîntătoare: Comisia, care și-a trimis oamenii din casă 'n casă, a aflat că numai în Budapesta sunt în acest timp 23.000 de oameni fără lucru, iar în satele cele mai apropiate, alte aproape 7000, de tot 29.743 de oameni, cari își susțin familiile cu lucrul mînilor lor, dar cari în acest timp, sunt cu totul fără lucru!

Apoi ce-o mai fi încolo în tot largul și latul țării?

Așa se trăește în această feri-

clă fără unguerească, în care guvernele n'au vreme a se gândi la bunăstarea cetățenilor, decît să facă politică de maghiarizare...

Dela Paști

pân' la sfîrșitul anului

dăm „Libertatea” cu adausele sale pentru următorul preț:

„Libertatea” cu „Foia Interesantă” și „Spicuirile Econ.”, pentru cor. 3.70.

„Libertatea” cu toate adausele (așadar cu „Bobirnaci” cu tot), cu 4 cor. 40 fil.

Fiindcă foile merg după calendarul vechiu, înseamnă că pentru acest preț, le capătă oamenii 3 pătare de an (9 luni), adică dela numărul acesta de Paști încolo.

Cei ce voiți nu numai binele acestor foi naționale, ci al însuși popoului nostru, ca să se întărească sufletește prin cetiri sănătoase, — să stăruie pe lângă cit mai mulți a-și abona aceste foi.

Banii se trimit înainte. Pe credit, nu se dau foile nimărui.

NOUTĂȚI

Tuturor abonaților și cetitorilor foilor noastre, le dorim din inimă: Sărbători vesele și fericite.

„Domnul Notar”, confiscat din porunca procurorilor. Din Sibiu se vestește, că procuratura reg. unguerească din Cluj a dat poruncă deregătorilor polițiale, să confiscă (să cuprindă luind cu puterea) toate exemplarele din cartea „Domnul Notar”, drama poetului Octavian Goga. În urma acestei porunci de satrap patriotic, în Sibiu au fost cuprinse toate volumele cu această dramă, aflătoare la librăriile Krafft, Bratu și Archidiecezana.

Prin urmare de azi încolo e oprită vinderea acestei cărți în țară la noi, și unde poliția ori judecătoria o găsește, și-o ia și o potoape — ca și cum prin asta ar potopi și stările păcătoase zugrăvite prin ea...

Intreceri de sportiști români, la Dej și Orăștie. Printre tinerii români dela școlile înalte din Cluj, Budapesta și aiurea, s'a pornit o mișcare, de a se înjgheba ei în cluburi (insoțiri) de „sportiști”, iubitori de mișcări voinicesti sănătoase, ca: lupta cu globuri (lopte) mari aruncate după anumite reguli dela o partidă la alta; lupta cu arma, cu săbii; gimnastică, înot, alergări; luptă în puterea brațelor, pept la pept, și altele, tot mișcări cari întăresc trupul celor ce iau parte la ele, iar în trupul întărit, sănătos, și sufletul, mintea, e mai sănătoasă.

De aceea e vrednică de toată lauda mișcarea aceasta pornită printre tinerime.

Clubul sportiv numit „Transilvania” a tinerimii noastre din Cluj, a hotărît să dea în luna viitoare Maiu, două producții, întreceri: de

scrimă (cu sabia), de trîntă (luptă pept la pept), apoi de gimnastică la sul și la paralele, și loptă mare, — în două orașe ardeleni mai bogate în Români, anume la Dej și la Orăștie.

La Dej vor fi în 17 Maiu și la Orăștie în 8 Iunie n. După fiecare producție a voinicilor, va urma petrecere frumoasă afară în liber, în pădure, maial.

Sînt invitate a lua parte Clubul athletic și al trăgătorilor la fîntă din Orăștie, clubul „Gloria” din Arad, „Șoimii” din Sibiu și trîmșișii tinerimii dela gimneziile române din Ardeal.

Concert simfonic se dă Simbătă în 18 April n. în sala hotelului „Transilvania”, cu concursul mai multor artiști și a capelei militare din loc, — în folosul fondului pentru coperirea cheltuelilor avute cu zidirea casei în care sînt ocrotiți la Cluj orbii ce-și caută acolo adăpost, din toată țara. E o binefacere pentru nefericiții rămași fără vedere, să aibă și ei un cămin, unde îi grijesc bine, îi învață a ceti cu semne, îi învață a lucra unele-altele, a cînta, și peste tot le face și lor amarul vieții mai ușor de purtat.

În favorul acestei case se dă și Concertul dela Orăștie la care și publicul românesc e invitat cu stimă.

Etna, vrea să erupă. Din Palermo (Italia) se vestește, că gura de foc a pămîntului (vulcanul) Etna, care de multă vreme acum era liniștită, ca sfînsă, — dă semne că are să izbucnească, să-și deschidă fiorosul gît și să vomeze sulii de nori de foc și fum și zgură! Nori destul de groși de fum încep a se ridica liniștiți din gura ei, înălțîndu-se pînă la 900 metri în sus. Iar din gura lui, din „crater”, dogorește o boare ferbinte de nu te poți apropia de crater, care e plin pînă aproape sus de lavă arzătoare, care așteaptă să fie aruncată afară prin cîteva tușiri puternice ale pămîntului! Cînd și asta se întimplă (atunci cînd în sinul pămîntului, sub crater, gazurile formate s'au înmulțit magazin uriaș și caută o ieșire afară), — atunci tot jurul vulcanului se umple de spaimă, căci pînă ține furioasa aruncare de lavă, de riuri de foc, — e grozav prin apropierea lui!

Sinoadele, sfaturile bisericesti ale celor trei dieceze (vlădicii) gr.-or române de Transilvania, de Arad și Caransebeș, sunt conchimate la lucrare pe Dumineca Tomii și zilele următoare, la Sibiu, Arad și Caransebeș.

Răniții bombei dela Dobrișin. Se știe că bomba dela Dobrișin, pe lîngă că a omorît pe trei inși, a mai rănit greu pe cîteva inși ce erau prin odaie, cînd a explodat (a luat foc) bomba. Săptămîna trecută au ieșit din spital cei din urmă dintre răniții cu fiorosul privilegiu: candidatul de avocat David și diaconul Krisko, cari acum să să află vindecați deplin de arsurile primite, — dar au rămas pe viață surzi de jumătate, cu auzul greu, căci bubuitura aceea groznică, le-a stricat oarece în urechi.

Coruri la sate, în România. O învoire folositoare se face și în România, pentru a mări plăcerea obștei credincioase de a merge la sfînta biserică. Anume s'a băgat de samă, că chiar și în București, unde, ca în orașele mari, lumea e mai puțin bisericooasă, — după ce s'a făcut rînduială ca aproape în fiecare biserică să cînte cite un cor, — bisericile sunt destul de cercetate. Creștinul merge bucuros să asculte sfînta liturgie, atras și de corul care cîntă.

Acum s'a pornit acest lucru și la sate. Un învățător scrie, că banca lor sătească a votat 300 cor. pentru a se da mici premii copiilor mai măricei de școală cari vor forma corul bisericesc condus de învățătorul. Și așa se va urma și prin alte sate, — căci azi în România fiecare sat mai de așa, își are băncuța lui sătească, și e nădejde că pilda celor din Popești (Județul Rimnicul Săret), va fi urmată pretutindenea.

Cununie. Dna Valeria Daniil și dl Dionisiu Albu, învățător, vestesc serbarea religioasă a cununiei lor, ce se va ține Duminecă, în 13/26 Aprilie în biserică gr.-or. română din Căstău. Dorim toată fericirea!

„Ziarul „Universul”, avînd liberă intrare în Ungaria, e dispus, la cerere, a trimite prospecte cu condițiile de abonament, cit și condițiile de înființare a depozitelor de vînzare. — Oferte la „Universul” București.

În Orăștie se află de vînzare la »Librăria S. Bornemisa« cu 10 fil. numărul. (1294) 1—3

Răvărsarea Dunării. Ploile prea multe din April au scos iar apele din vadurile lor, și cele din țara noastră avînd toate scurgerea în Dunăre, au umflat și Dunărea așa de tare, încît a ieșit și aceea din alviile sale, revărsîndu-se pînă departe peste cîmpiile vecine țărmurilor și făcînd pagube foarte mari prin inecurile ei.

Foile din România aduc știri îngrijitoare despre răvărsările Dunării în părțile Dobrogei și spre gurile ei. Așa de pildă dela orașul Galați pînă la mare, ci-că a făcut inecuri îngrozitoare, atît în partea română, cit și în cea rusească, în Basarabia. Intre Brăila și Galați a coperit sub apă tot malul pînă sub munții Măcinului. Indeosebi înse mari stricăciuni a făcut în Basarabia, unde a coperit sub ape țărmii pe 10—15 kilometri departe și pe o întindere de 50 kilometri pe mal.

Moarte. George Tătar, cleric absolut, fost mult timp funcționar la banca „Sebeșana” din Sebeșul sășesc, apoi contabil la „Agricola” în același oraș, — un Român de inimă, spriginitor al meseriașilor din acel oraș și a tot ce e bun românesc, — a încetat din viață în etate de abia 38 ani.

— Gregoriu Bogdan, arhitect, a trecut la viața de veci în

floarea vieții sale, în etate de 27 ani, în 13 April n. a. c.

Fie-le somnul lin.

Petreceri.

— Societatea Română de cîntări și muzică din Caransebeș aranjează cu concursul binevoitor al doamnelor Lucia Cosma și Elisabeta Jurca, Duminecă în 13/26 și Luni în 14/27 Aprilie 1914 în sala hotelului »Pomul Verde« cite o serată artistică împreună cu dans. Costumele naționale sunt binevăzute.

— Reuniunea de cetire și cîntări a economilor și meseriașilor din Alba-Iulia, invită la Petrecerea împreună cu producțiune teatrală-corală care o va aranja a doua zi de Paști, în Reduta orășenească (Chioscul) din loc. Venitul curat e destinat în favorul Reuniunii.

— Tinerimea Română din Alecuș, invită la Producțiunea teatrală care o va aranja a treia zi de Paști, în sala școlii gr.-cat. din loc. Venitul curat este destinat pentru înființarea unei biblioteci populare.

— Tinerimea școlară gr.-or. rom. din Gura-Albacului, invită la Teatrul ce-l va aranja a 3-a zi de Sfintele Paști. Venitul pentru înfrumșetarea salei de învățămînt.

— Petrecere populară aranjează tinerimea română din Gelmar, a doua zi de Paști. Venitul destinat pentru biserică.

— Tinerimea rom. din Cugir, invită la Producțiunea teatrală, împreună cu joc ce va aranja a doua zi de Paști, în salele birtului comunal din loc. Venitul curat e destinat: Fondului tinerimei, pentru înfrumșetarea bisericii gr.-cat. din loc.

— Corul bis. din Vidra-demișloc, invită la Producțiunea teatrală împreună cu joc ce o va aranja Marți, a treia zi de Paști, în sala școlii gr.-or. din loc. Venitul e al fondului corului.

— Tinerimea română din Booz, invită la Producțiunea teatrală-muzicală ce se va aranja a doua zi de Paști, în edificiul școlii conf. din Booz. Venitul curat este destinat pentru augumentarea fond. bis.

— Tinerimea Română din Opațița, invită la Concertul împreună cu teatru ce va aranja a doua zi de sf. Paști. Venitul pentru fondul corului.

— Tinerimea română din Petroșeni, invită la petrecerea teatrală împreună cu joc, care se va ține în 7/20 April a. c. în sala comunală (Wagner). Venitul pentru scopuri de binefacere.

— Corul bisericesc gr.-cat. din Bistrița invită la concertul urmat de producțiune teatrală, împreună cu joc, ce-l va aranja a doua zi de Paști sub conducerea inv. Teodor A. Bogdan și Gavril Bochiș, în sala din „Gewerbeverein” de pe promenadă. Venitul în favorul școlii române gr.-cat.

— Soc. corală rom. din Zlatna, invită la Concertul cel arangează Duminecă în 3 Mai n. în sala „Kolosuvri“. Venitul în folosul „Reuniunii de cântări.“

— Tinerimea rom. Ighiu invită la Concertul urmat de joc ce arangează la Dumineca Tomii în sala școlii gr. or. Venitul în folosul „Reuniunii femeilor rom. pt. înfrumșetarea bisericii“.

— Tinerimea rom. din Valea-lungă (I. Ilia) invită la producțiunea teatrală declamatorică, ce se va ține la Dumineca Tomii, în școală. Venitul pentru biblioteca școlară.

— In Abrudsat se arangează a 3-a zi de Paști producție teatrală pentru popor, pe locul de petrecere zis „Cetatea“ alui I. Manovici, la orele 2¹/₂ d. a. De va fi timp rău, producția se ține sara la orele 7¹/₂ în școală.

— Abonații de 3 luni și cei cari au cerut foie pe credit, — numai acest număr îl mai capătă, apoi foile li se opresc. Să trimită plata mai departe, datorării și datoria.

Tristă zi de Paști au avut Vinezii. Doi zburători francezi au venit să-și arate istețimile în zbor, slobozindu-se de sus se cadă, și nîndu-se de un ploier mare care îi face se cadă lin. Cînd unul din zburători, deschizîndu și ploerul s'a aruncat de pe mașină, ploerul i s'a acățat de cîrma mașinei, s'a sfîrșit, și omul a început a cădea ca glonțul în jos dela 400 metri, dar și mașinei i a stricat cîrma, și a căzut și cel de pe ea. Amîndoi au suferit răniri de moarte și au fost duși pe sus, fără știre de sine. Zecile de mii de privitori s'au depărțat cu sulete înfiorate și îngrozite.

— Atragem luarea aminte a cetitorilor noștri asupra anunțului Magazinului de scînduri și lemne C. Baicu din Orăștie (vezi pagina 7), magazin vrednic de toată încrederea și de tot spriginul poporului românesc din acest ținut! — Nici un ac dela jidan!

O domnișoară

absolventă a unui curs de comptabilitate, cu aproape 3 ani praxă și bine introdusă în toate afacerile de bancă, precum și la cassă, poșede în scris și vorbire limba română și maghiară, se pricepe la scrisul cu mașina, are și scrisoare frumoasă. Caută aplicare în biroul unei bănci sau o altă condiție potrivită unei domnișoare inteligente.

Adresa o dă redacția acestei foi.

(0) 1-3

Vin asentările. Vine vremea asentării, în 22 April n., și mulți feciori, cari ar avea dreptul să cătănească numai 10 săptămîni, vor fi asentați pe 3 ani, fiindcă nu știu să-și ceară acest drept.

— Cei ce voiesc ca să se folo-

sască de dreptul, pe care li-l dă legea și să afe cum se fac rugările pentru a cătăni numai 10 săptămîni, se cumpere dela „Librăria S. Bornemisa“ din Orăștie (Szászváros) cartea „Noua lege militară“, care arată toate treburile cu cătănia, și cum să scapi de cătănie, dacă ai drept cit de cit.

Prețul 2 cor.

Convocare.

Stimații membri ai „Reuniunii de înmormîntare“ (sec. I și II) din Vinerea (Felkenyér) prin aceasta sunt invitați a participa la

a X a adunare generală ordinară ce să va ține în biserica gr. or. din Vinerea la 13/26 Aprilie 1914 (Dumineca Tomii) 10 oare înainte de amiază cu următorul

Program:

1. Participare la slujba „părăștasului“ pentru membrii morți ai reuniunii, și apoi invocarea duhului sfînt.

2. Deschiderea (ședinței) adunării generale.

3. Raport despre activitatea comitetului de supraveghere în anul 1913.

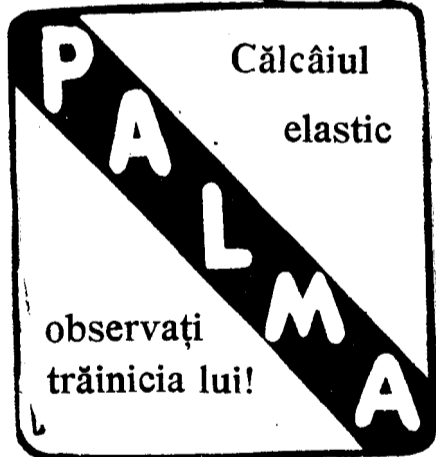
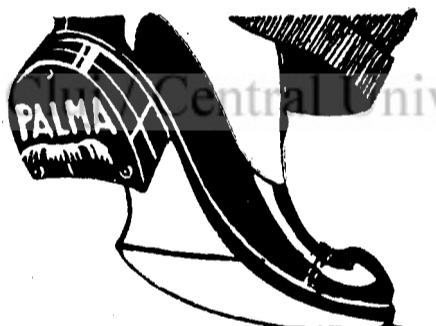
4. Raportul cassariului pentru anul de gestiune 1913.

5 Propuneri.

Vinerea, (Felkenyér) în 30 Martie 1914.

Teodor Herlea Porfirie F. Nicoară
director. secretariu.

(1304) 1-1

„Cele mai frumoase!“

Așa să chlamă volumașul de poezii populare scoase acum de sub tipar de „Librăria Națională“ dela Orăștie, poezii alese de dl Seb. Bornemisa, redactorul revistei „Cosinzeana“.

Cel cărora vă plac poeziile populare (și la toată lumea plac pentru farmecul din ele!), cumpărați-vă această cărticică de poezii populare și veți avea o neîncetată plăcere cetîndu-le, căci ele sunt într'adevăr, cum le spune titlul cărții: „Cele mai frumoase“!

Prețul 60 fileri. trimise franco.

Casa de păstrare (reuniune) în Seliste.

PROSPECT

Adunarea generală ordinară, ținută la 19 Martie a. c., a decis urcarea capitalului social dela K 250.000 la K 500.000, recunoscînd membrilor actuali dreptul de optare cu prețul nominal de K 200. — pentru atîtea părți de fondare noi, cite părți de fondare sunt trecute pe numele lor în registrul membrilor.

Dreptul de optare cu valoarea nominală îl au numai acei membri, cari își însinuă acest drept pînă la termenul de 15 Maiu 1914 tot pînă la acest termen au să-și însinue dreptul de optare și erezii membrilor decedați, respective posesorii părților de fondare vechi, avînd a-și legitima dreptul de proprietate al acestora. Transcrierea părților de fondare noi pe numele erezilor, se poate esopera numai după predarea judecătorească a eredității și după primirea acestora de membri ai reuniunii.

Părțile de fondare neoptate de membri în drept, se pun în vînzare pe lîngă preferirea membrilor vechi, cu prețul de K 300. — din cari K 100 — vor intra în fondul de rezervă.

Pentru părțile de fondare noi, afară de cele menționate în alineatul precedent, se va plăti, pe lîngă nominalul de K 200, — cuota la fondul de rezervă de K 150.

Prețul părților de fondare se va vîrsa în sensul § 3 din statute, în 5 rate treilunare egale și anume:

prima rată de 20%	și cuota la fondul de rezervă, pînă în 15 Iunie 1914
a doua	„ pînă în 15 Septembrie 1914
a treia	„ „ Decembrie
a patra	„ „ Martie 1915
a cîincia	„ „ Iunie

Se pot plăti însă și mai multe rate deodată.

Pentru ratele solvite, rebomifică institutul 5¹/₂%, iar pentru ratele scadente, socotește deasemenea 5¹/₂% interese de întîrziere.

Membrilor cari n'au vîrsat la timp vre-o rată, li se adresează, în sensul § 3 din statute, cite o convocare cu termen de 30 zile, și dacă nici pînă la expirarea acestui termen nu vor vîrsa ratele recerute, sumele plătite în contul părților de fondare, vor intra în fondurile de rezervă, iar titlurile exmise se vor anula, și sub aceiași numeri se vor exmibe alte titluri de părți de fondare. Anularea se publică în ziarele designate pentru publicările institutului.

Cu începere din 1 Ianuarie 1916 părțile de fondare noi vor intra în toate drepturile și se vor bucura de toate favorurile părților de fondare vechi.

Părțile de fondare noi, se vor data cu 1 Iulie 1915.

Seliste, în 2 April 1914.

(1306) 1-1

Direcțiunea.

O crișmă

cu drept de vînzare nețarmurit, cu învîrtire mare, împreunată

cu prăvălie,

afiătoare în loc cu băișag și cu mare roadă de prune, — apoi buți, butoaie, căldare de fertinars, și tot arangementul, — se predau, se vind, îndată, din cauza că proprietarul ia altă întreprindere. Chirie de casă cere puțină pentru localul în care se află azi afacerea, condiții de plată ușoare.

Adresa: la administrația foi.

(1286) 2-3

Aviz.

Caut un cumpărător pentru o casă, în care să ține birt și dughian, constătătoare și din mai multe chilii de locuit, precum și un magazin, șopru, grajd, curte și grădină.

Casa e pusă la loc corăspunzător pentru afacerea de comerț în strada principală, între două sate bine situate.

Prețul este moderat.

Cei ce doresc a se informa mai de-aproape, să se adreseze proprietarului:

Ioan Borchescu,

negustor în Ōborloveny u. p. Perló, comit. Caraș-Severin.

(1288) 2-3

Pentru economi!

tra cloșanilor și a șoarecilor, 60 fil. — Unsoare galbină pentru păduchi la vite, 1 cor. — „CHEAG“ pentru închegarea laptelui la prepararea brînzei 1 doză 1 cor. Ajunge pentru 600 litre lapte. — Comandele de 6 cor. să trimit franco. Scriați legibil adresa. Toate acestea să capătă dela: CORNEL DEMETER, apotecar în ORĂȘTIE (Szászváros).

Magazinul de scinduri și lemn C. BAICU

Orăștie — Szászváros.

Aduc la cunoștința On. public din loc, din jur și din depărtări cât de mari, că cumpărind o cătățime foarte mare de material pentru clădiri cu preț favorabil, mă aflu în plăcuta poziție să-l vînd **cu preț foarte redus**, zic foarte redus, și mai ieftin ca ori-unde!!

In magazin vînd următoarele:

Lemn cioplit, lemn tăiat în firez, scinduri, lațari, margini, prăștilă și tot ce se cere la edificări.

Petrii de moară de trachit roșu, tăiate din munții nordici ai Ungariei, de calitate primă. Aceste petrii, fiind tari și ghecioase, varsă multă făină și la ferecătura reclamă timp și osteneală cu mult mai puțină, ea ori-și-care alt soi de piatră. — Le vînd cu preț foarte redus și în depărtări mari trimit cu trenul și numai o singură piatră.

Cement Portland de Belapátfalva, singurul cu drept de al vinde în tot comitatul Hunedoarei. Din lucrările săvîrșite de maeștrii noștri din loc, din Piski, din Cugir, Binținți, etc., recunosc ca neîntrecut de bun. Îl vînd cu preț redus, iar în depărtări cu vagonul cu preț și mai redus.

Eternit prima. cea mai fină, mai masivă și mai durabilă placă modernă de coperit, avînd singur dreptul de vînzare și acoperire în întreg cercul Orăștiei și al Geoagiului.

Kollarit cea mai bună placă de coperit de compoziție din pele și cauciuc, potrivită și neîntrecută pentru șoproane și pentru coperișe vechi de prăștilă. Despre practicabilitatea și durabilitatea ei poștească să se convingă ori-și cine din coperiturile făcute de mine la șoproanele mele din magazin, pe care nici ploaie, nici zăpadă, nici ger și nici vînturile cele mari nu au putut'o strica. Nu arde, nu mireasă.

Hîrtie de cătran de coperit și de izolat umezeala.

Țiglă Bohn & C., Zsombolya, patentă, de I. calitate, mare și mică, avînd singur dreptul de a o vinde în Orăștie, Geoagiu, Jibot și jur. Asemenea vînd ori-și-ce soi de țiglă dela ori-și-care fabrică, cu prețurile cele mai convenabile.

Stilpi de gorun pentru pălan (gard) ciopliți și neciopliți, de grosimi și lungimi după comandă.

Pentru biserici, școli, case comunale și alte clădiri (comunale), liferez materialul și cu vagonul și pe lingă garanță, îl pot plăti și în rate

Intreprinzătorii de clădiri sunt rugați a cere oferte și dela mine în interesul dlor propriu.

Despre servire punctuoasă, cinstită și conștientă garantînd, rog On. public a mă spriginî cu comanda sale.

Orăștie (Szászváros), la 14 Aprilie 1914.

Cu toată stima

C. BAICU.

(1303) 1-1

Fabrică de brînză și cașcaval românesc!

Aducem la cunoștință on. Public românesc, că la îndemnul mai multora, am făcut în comuna Ágostonfalva (Agostin) o fabrică de oaie și cașcaval sub conducerea preotului nostru.

Fiind noi aplicați până acuma ca maeștri la fabricile cele mai renumite de brînză și cașcaval din patrie și România, putem

servi On. Public românesc cu brînză și cașcavalul cel mai bun, fiindcă noi o și lucrăm cu prețurile cele mai ieftine.

Prețurile se trimit la cerere gratuit și franco.

Rugîndu-ne de sprijinul On. Public românesc

semnăm:

Garcea și soții

fab. de brînză și cașcaval în Ágostonfalva (Nagy Küküllő m.)

(1289) 2-3

P. T.

Prima fabrică de cahale și schamotte din Barul-mare (comit. Hunedoarei), își recomandă onoratalui public fabricatele proprii, și anume:

sobe de cahală, cămine și mașini (spar-uri) de cahale, în toate mărimile și colorile, în stil antic sau modern. Pentru lucru bun și material rezistent focului, fabrica primește garanță deplină pe cinci ani!

Căptușire de pereți cu cahale, și vane de scaldă din plate veritabile de faianțe, — precum și reparări de tot felul ce privesc această branșă, să primesc pe lingă prețuri moderate și executare repede.

Asigurăm pe toți de serviciu punctuos și solid și rugăm să fim onorați cu comande.

Cu toată stima:

Prima fabrică de cahale și schamotte
din Barul-mare (Nagybaár), (comit. Hunedoarei).

(1291) 1-10

AVIZ

Subscrisul avînd de gînd a mă muta din Blaj, fac de vînzare casele mele din strada mică Nr. 221 unde am hotelul „La strugure“.

E singurul hotel românesc din Blaj și licența e legată de edificiu. Casele au trei sale mari, o culină mare, verandă, un dormitor, trafică de casă, două camere pentru oaspeți, două pivniți, lemnie, fintină în curte, etc.

A se adresa la
(1299) 1-6 **Ioan Martin**
proprietar de hotel în Blaj.

Casă de vînzare.

Casa Nr. 48 din drumul Țării, în Orăștie, vis-a-vis de biserica gr.-orientală română, e de vînzare din mână liberă. — Trei locuințe, șură, două curți, grădină mare, etc. — potrivite pentru meserii, economice, etc.

(1247) 1-8

Mijloc sigur de trai

va dobîndi acela, care-mi va cumpăra crișma și prăvălia cu circulație anuală de circa 55 până la 60 000 cor. — Situație favorabilă. Linia Hațeg-Căransebeș

Adresa la Administrația foii noastre. (1176) 9-10

Chipul lui Vlaicu, pictat pe sticlă

în colorii de oleu (pictură engleză) se capătă la subscrișul, numai cu 3 coroane exemplarul, din care sumă 10% oferez pentru Monumentul lui Vlaicu ce să va ridica la Orăștie.

Ioan Baci,
(1217) 6-10 preot în Șoimuș
(Sajosolyos u p. Nagy-Sajo).

De vînzare.

La „Insoțirea de credit“ Paolos, u. p. Kacza (comit. Nagy-küküllő), se află de vînzare

un motor

de benzin, de 12 puteri cai și batoză dela Hother-Schratz de 1000 m./m. cu toate recvizitele necesare. Mai departe se vinde o mașină de sămănat 13x4 „Victoria Drill“. aceasta n'a fost folosită decît de 2 sau 3 ori.

Toate mașinile sunt în stare cea mai bună, și se vînd cu un preț redus.

Publicațiune.

Primăria comunei Sztrugár (com. Sibiu) vînd prin licitațiune publică 254 stînjini de fag și gorun, împreună cu 398 bugle, aflătoare în pădurea deasupra comunei, la loc foarte bun de cărașit prin comuna Rekita.

Prețul strigării este 5876 cor., adică 20 cor. de stînjin, și 2 cor. de buglă.

Până la începerea licitațiunii se primesc și oferte închise, provăzute cu timbrul de 1 cor, cu vadiul necesar și cu declarația oferentului, că cunoaște condițiunile de licitare și se supune acolora.

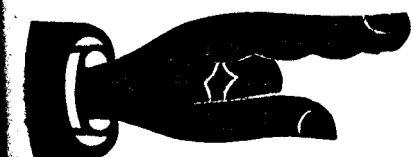
Vadiul e 10% din prețul de strigare.

Licitația se va ținea în cancelaria notarială din Sztrugár la 23 Aprilie st. n. 1914 la 10 ore dimineața.

Condițiunile mai deaproape se pot vedea în cancelaria notarială din loc, în timpul orelor oficiale.

Sztrugár, la 12 April 1914.

(1308) **Primăria comunală.**

Berson

e cel mai bun
călcau de gumă.

Pentru covăcie

să caută o calfă bună și un învățcel din casă bună și cu purtări bune — la subscribul:

GEORGE OPRÎȚA,
măstru faur (covaciu) în Szászsebes

(1284) 3—3

Dacă toate le-ai cercat

dacă în toate te-ai înșelat, atunci cumpără-ți o sticlă de **SPIRT SĂRAT „HUNGARIA“** singurul adevărat și singurul care la expoziția din Paris a câștigat cel mai mare premiu: „Grand Prix Paris“.

Vînzător principal:

CORNEL DEMETER,
apotecar în Orăștie.

Se capătă și în prăvăliile mixte și în toate farmaciile din țară.

(1150) 17—26

Cost bun de casă, se află, în local ori dus acasă, la ospătăria fost Vlad, azi alui, (1259) 6—12 **I. Müller** (Orăștie, Drumul Țării).

RED STAR LINE

Linia Steaua Roșie
Antwerpen—Amerika.
Vapor regulat și direct între **Antwerpen—New-York** și **Antwerpen—Boston.**

Vapoarele societății sunt:

Lapland, Finland, Kronland, Vaterland, Zealand, Samland, Gothland, Marquette, Menominee, Manitou.

Comunicațiile la New-York în fiecare Sîmbătă, la Boston în tot a două zile. Mai deaproape vă puteți informa la

Agentura
Red Star Line

Budapest, VIII. Köztemető ut 12-a

Telefon: József 10—37 (1188) 9—16

Carol König

pictor de odăi, edificii și firme, în Orăștie.

Recomand cele mai nou so-site modele, cari corespund și așteptărilor celor mai avansate ale timpului de față! Nizuința mea e, ca, prin modelele și lucrul meu, să concurez și cu zugrăvitorii de oraș mare.

Rog onoratul public pentru sprigin binevoitor.

Cu toată stima:

Carol König

pictor de odăi, edif., firme, (1243) 6—6. Orăștie Szászváros).

„Compagnie Generale Transatlantique“.

Linia Franceză
Linie regulată directă de vapoare repezi.

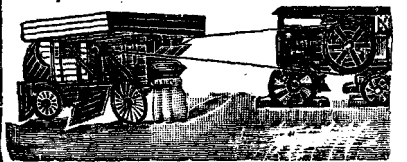
Hawre—New-York și Canada

peste **Basel (Elveția) și Paris.** (1231) 6—46

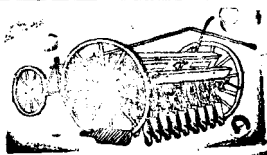
Cancelaria: **BUDAPEST, VII, Baros-tér 15.** Telefon: József 14—97

Știțor și redactor responsabil: **POMPILIU ALBU.**

Fiecare gazdă știe, că cea mai bună mașină de îmblătit cu motor

și mașină de să-mănat

și tot felul de recuzite economice, ori

arangiamente de mori,

le poate capătă mai ieftin, pe lângă garanția deplină și plată în rate. la:

firma **KOVÁCS és ZAKARIÁS** în Budapesta, XIII. Köztemető ut 23. Cere catalog și preliminar, gratis (1283) 3—50

Linia de navigațiune Triest Austro-Americană

Circulație directă de vapoare de poștă din

Triest

la

Newyork și Canada

Biroul:

Budapest VII Thököly-ut 2sz.

și la următoarele granițe:

Csáktornya: în apropierea gării,
Fiume: Via Negozianti 5.

(1278) 4—40

Garduri, tare ieftine!

Producție indigenă!

(1219) Ușor de manuat! 5—40

Nenumărate scrisori de mulțumită adevărate că

Teșetura de drot „HUNGARIA“ e neîntrecută, distinsă!

Să face din drot răsucit. Prețul pe metrul pătrat 33 fileri și mai mult.

Să comandă numai la fabricantul **Alexandru Haidecker,** fabrică de funii de drot și de garduri de drot în

Budapesta, VIII, Ūllői-ut 48/85 Serviciu repede, favorabil și punctuos, — Catalog ilustrat gratis și franco! —

AVIZ! Subscribul aduc la cunoștință Onor. public din le și jur, că mi-am deschis în Orăștie, Drumul-țăr Nr. 31 (Curtea caselor Orbonaș) un

Atelier de PIETRĂRIE

în care execut tot felul de lucru din piatră, precum: cruci, trepte, margini de groapă și lespezi de cripte, etc. — de la cele mai simple până la cele mai fine, din peatră tare de gresă sau din peatră de trachit, cu un cuvînt ori-ce lucrare care aparține breslei pietrăritului. (1277) 4—12

— **Tocile bune,** în toate mărimile, să află totdeauna gata Rugînd onoratul public a mă onora cu comanda de sale semnez

Lucru repede! Prețuri cinstite! **Simion Ștef,** măstru petrar Tot aci să primesc și 2 învățceli.

Strămutare de local!

Pentru lucru bun garantezi!

Subscribul aduc la cunoștința on. public din Orăștie și jur, că cu ziua de **24 April n.** (după Paști) îmi voi **strămuta lucrătoreea de pantofărie** din strada Berăriei Nr. 8. (vis à-vis de judecătoria), în casele proprii din strada mare a Timarilor Nr. 21 b.

Cu ocaziunea strămutării lucrătoreei mele în casele proprii, de aci încolo voi putea face mușterilor mei o reducere oare-care de preț, atît la lucru nou, cît și la reparaturi; sîndu-mă și de-aci înainte, a-l mulțumi cu lucru bun și trainic, ca și până aci.

Rog și pe mai departe binevoitorul sprigin al on. public din loc și jur, — și semnez

(1279) 3—12 **Ioan Vărmăgean,** măstru pantofar **ORĂȘTIE.**

Lucru bun și trainic!

Prețuri reduse la lucru nou și reparaturi!

CASSA DE PĂSTRARE (Reuniune) IN SĂLIȘTE

AVIZ

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște, primește depuneri spre fructificare

cu **5 și 5 1/2 0/0**

după mărimea sumei și termenul de abzicere.

Darea de interese o plătește institutul.

(1042) 31—40

DIRECȚIUNEA

RACHIU!!

Pentru de a face cunoscute în cercuri cît mai largi produsele soc. noastre, oferim on. public rachiul de prune în vederea serbătorilor apropiate — în preț excepțional de ieftin:

18%	dela 49 fileri.
20%	55 "
22%	59 "
25%	69 "
28%	81 "

Rachiul pregătit și de coarne, drojdii, în prețuri foarte moderate.

Mustre se trimit pentru 40 fileri trimiși în mărci postale.

„PRUNA“

societate pe acții industrială (1301) 1—2 și comer. în Marosillye.

VIN.

În vederea apropiatelor serbător oferim spre cumpărare vinul nostru nou, gustos, de deal, în cantitate dela 50 lit. în sus:

Alb	58 fil. pr. litru
Roșu	56 " " "
Rizling	58 " " "

Mustra se trimite în schimbul alor 40 fileri trimiși în mărci postale.

„PRUNA“

societate pe acții industrială (1300) 1—2 și comer. în Marosillye

UN BĂIAT

se primește, sub condiții favorabile, imediat în prăvălia de fer și coloniale, a firmei:

I. Rob.

(1302) 1—2 Orăștie—Szászváros

„Tipografia Nouă“ I. Moța, Orăștie (Szászváros).